

Národní knihovna ČR
Odbor doplňování fondů

**Zpráva ze služební cesty na 53. Mezinárodní knižní veletrh
ve Frankfurtu nad Mohanem ve dnech
9. - 13. října 2001**

*Předkládají: Mgr. Světlana Knollová, vedoucí oddělení doplňování zahraniční literatury
Mgr. Irena Burešová, referent nákupu ODZL*

*Účel cesty: seznámit se s novinkami na knižním trhu, navázat kontakty s představiteli
světových nakladatelství, sejít se s kolegy z partnerských institucí, získat nové
prameny k doplňování fondů Národní knihovny ČR*

*Termín cesty: 9.10. - 13.10. 2001 (9. 10. pozdě večer odjezd z Prahy, 13.10. odpoledne odjezd
z Frankfurtu do Prahy)*

Letos jsme navštívily 53. frankfurtský knižní veletrh v rámci zájezdu Společnosti tisku. Ubytovány jsme byly asi 60 km od Frankfurtu v lokalitě Görgeshausen. Cena zájezdu zahrnovala i polopenzi. Velmi nás ale rozladily dlouhé ranní a večerní transfery (provoz na dálnici ve špičce je velmi hustý), které nás ochudily o tak drahocenný čas na veletrhu. Příští rok by bylo vhodnější si zajistit ubytování přímo ve městě, někde poblíž veletržních areálů. Čistého času stráveného na veletrhu byly necelé 3 dny, takže náš program byl maximálně napjatý.

Letošní ročník doprovázely velké změny, za nimiž stál nový ředitel veletrhu Lorenzo Rudolf. Především expozice zahraničních nakladatelství tradičně sídlících v odlehle hale 9 se přestěhovaly do centrálních hal 6 a 5, totéž se týká nového umístění Mezinárodního centra knihovníků a knihkupců.

Český národní stánek se tentokrát nacházel na hezkém místě uprostřed haly 5.0. Bohužel, česká expozice tento rok nepřinesla nic mimořádného a poutavého na rozdíl od blízkých sousedů na ploše haly Rumunska a Polska.

Již několik let se zájmem sledujeme vývoj rumunské knižní produkce, který zaznamenává velký pokrok. Vystavené publikace byly pozoruhodné nejen z hlediska obsahového (v Rumunsku vědecké publikace vycházejí za podpory státu a různých nadací a spolků), ale razantně se zlepšila technická kvalita knižní produkce. Stánek byl relativně rozsáhlý a nabízel rozmanité druhy publikací počínaje dětskou a krásnou literaturou a konče velice odbornými edičními počiny. Při této příležitosti jsme s potěšením zjistili, že řadu z vystavovaných titulů jsme již dostali výměnou z Národní knihovny v Bukurešti.

Polsko již tradičně vystavovalo velice kvalitní publikace, kromě toho zde byly k dispozici barevné propagační materiály, koše s jablky a veletržní bonbóny. To vše podpořilo loňský pozitivní dojem z velmi zdařilé prezentace Polska jako hlavního hosta veletrhu.

Kvůli aktuálním politickým událostem byly na letošním veletrhu zvláštní bezpečnostní opatření. U vchodů do areálu probíhaly namátkové kontroly zavazadel, před pavilonem číslo 8, kde byla představena především americká nakladatelství, se kontrolovaly všechny osobní věci včetně kabelek. Možná, že také díky tomu nedošlo na veletrhu k žádným incidentům.

Mezinárodní účast na letošním ročníku byla velice vysoká. Pouze 56 z 6 700 přihlášených vystavovatelů zrušilo svou účast na veletrhu, mezi nimi jen 34 účastníků z USA.

Hlavním hostem 53. frankfurtského veletrhu bylo Řecko. Hlavní prezentace a velmi různorodý kulturní program pod názvem *Nové cesty do Ithaky* se odehrávaly v nově postavené hale *Forum*. Během veletržních dnů obdivovalo řeckou multimediální expozici 45.000 návštěvníků. Kromě evokování slavné minulosti Řecka výstava zahrnovala například pohled na současnou řeckou knižní grafickou kulturu, občas poněkud

extravagantní, ale v každém případě zajímavou. Bylo též představeno 2.200 knižních titulů vztahujících se k Řecku, a to od 430 nakladatelů z 21 zemí. Kromě tradiční tematiky klasické

archeologie a filologie byla k nahlédnutí díla moderních řeckých spisovatelů jak v originálu, tak i přeložená do cizích jazyků. Většinu titulů bylo možné ihned zakoupit za veletržní cenu.

Nevšedním zážitkem se pro návštěvníky stalo předvedení lisovny olivového oleje, makety starých přístrojů a ukázky nejstarších řeckých textů. Podařilo se nám darem získat pro fondy Národní knihovny několik CD-ROM vydaných ku příležitosti řecké expozice na 53. frankfurtském knižním veletrhu. Jedná se o tituly:

- *The multiple shadow of Homer.*
- *A tour of the best museums of Greece.*
- *Neue Wege nach Ithaka. Eine Anthologie der griechischen Gegenwartsliteratur von Ruthard Stäblein*
- *An anthology of works by Greek authors.*

Jako každý rok jsme potřebovali zmapovat produkci co největšího množství světových nakladatelství, shromáždit knižní katalogy s problematikou zajímavou pro naši knihovnu, osobně se setkat s představiteli velkých nakladatelských korporací a projednat konkrétní otázky další spolupráce, promluvit s našimi partnery z jiných knihoven, kteří též přijeli na frankfurtský veletrh, navštívit Mezinárodní centrum knihkupců a knihovníků.

Letos ve Frankfurtu vystavovala řada zemí, které se dříve neprezentovaly vůbec nebo v mnohem menší míře. Byly tu zastoupeny nakladatelské domy z latinskoamerických, afrických, asijských států a z republik bývalého Sovětského svazu. Tyto expozice byly nesmírně inspirativní a zajímavé.

V Mezinárodním centru knihkupců a knihovníků jsme si sjednali schůzku s představiteli firmy *Ex libris*. Paní Claudia Isbir z německé pobočky nám předvedla verzi 14. knihovního systému *Aleph 500*. Především nás zajímaly změny v modulu ACQ a v katalogizaci, UNICODE nevyjímaje. Příjemným překvapením bylo to, že paní Isbir se v akvizici pohybovala velice suverénně a byla schopná odpovědět na všechny naše otázky. Prodiskutovali jsme také možnosti

splnění našich požadavků ohledně některých akvizičních funkcí. Myslíme si, že takový kontakt bude užitečný i v budoucnu, až naše knihovna implementuje novou verzi.

V Centru jsme se jako každý rok setkali s našimi americkými kolegy a s kolegy z rakouských knihoven. Zde byla též výstava knihovnické literatury, a to z Německa, USA, Velké Británie, Španělska, Itálie, ale také publikace Polské národní knihovny. Bohužel jsme zde nenašli žádnou českou publikaci, přičemž Národní knihovna ČR by mohla nabídnout několik titulů, které by určitě vyvolaly zájem odborné knihovnické veřejnosti. Škoda, že se stále nedoceňuje naše přítomnost na tak důležitých akcích.

Závěr

Po necelých třech veletržních dnech maximálního napětí fyzických a psychických sil jsme se vrátily do Klementina s několika taškami nových katalogů, s hromadou knižních darů, s novými kontakty a inspirací pro další akviziční počiny. Znovu se potvrdilo, že návštěva frankfurtského knižního veletrhu zůstává pro nás maximálně důležitou událostí, která se velmi pozitivně projevuje v celé naší práci nevyjímaje finanční hledisko. Těšíme se na další 54. ročník tohoto mezinárodního fóra, jehož hlavním hostem bude příští podzim Litva.

Mgr. Světlana Knollová

Mgr. Irena Burešová

V Praze 12.11. 2001